

University of Hradec Králové
Faculty of Informatics and Management

Analýza vývoje zahraničního obchodu v zemích Visegrádské čtyřky

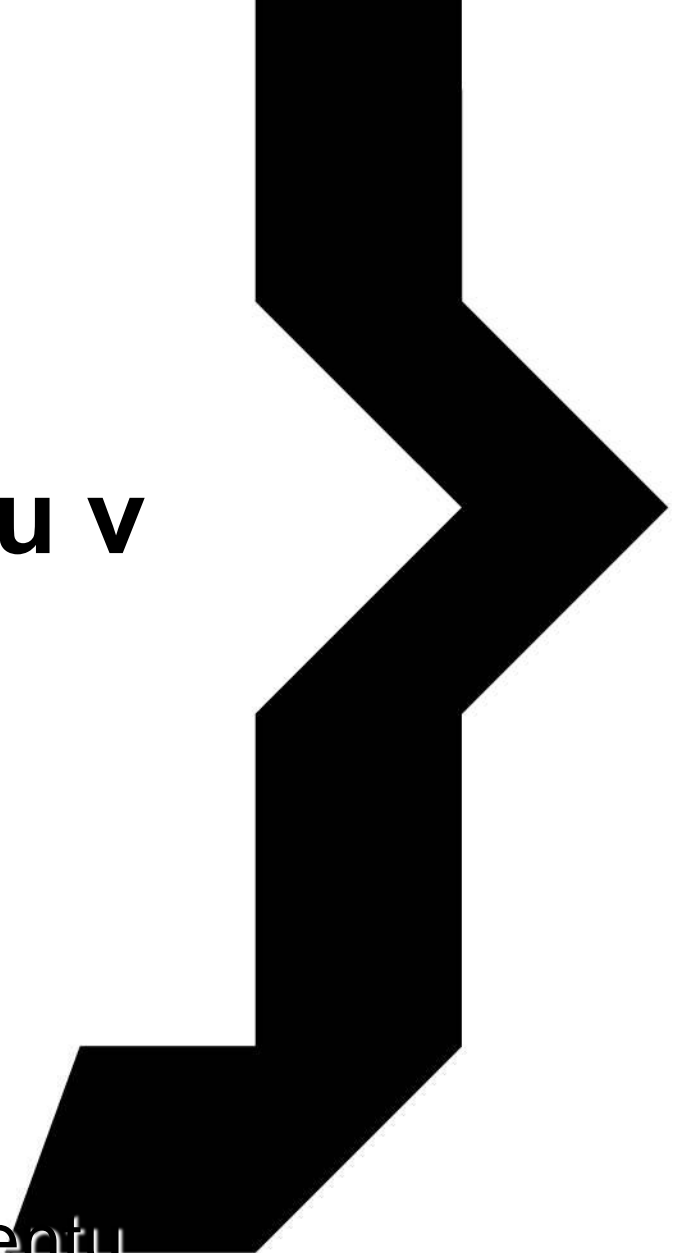
Ing. Jaroslav Kovárník, Ph.D.

Ing. Eva Hamplová, Ph.D.

Univerzita Hradec Králové

Fakulta informatiky a managementu

Katedra ekonomie

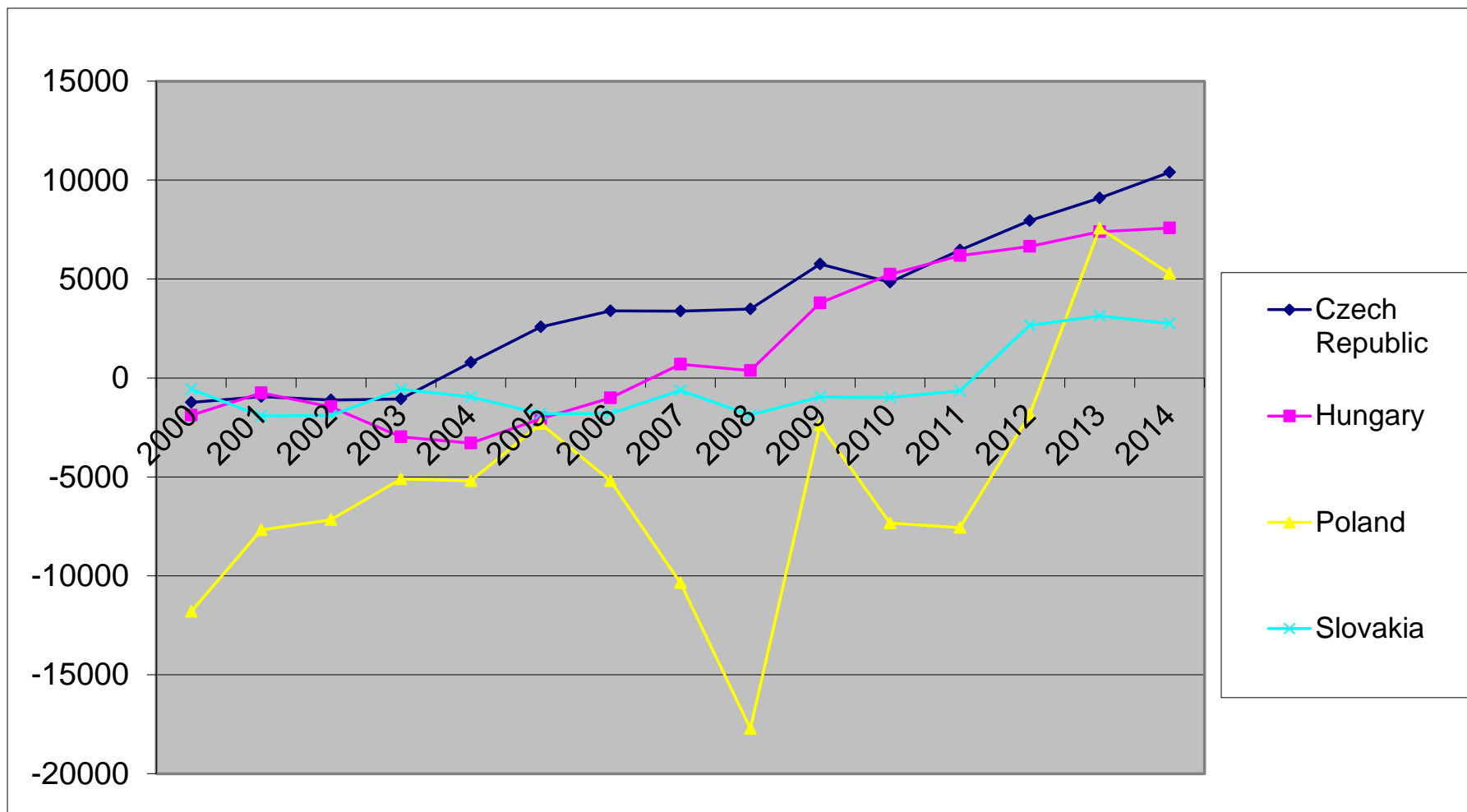
- makroekonomická rovnice HDP
  - $HDP = C + I + G + (X - M)$
- význam zahraničního obchodu
  - podílí se na tvorbě / snižování HDP v každé otevřené ekonomice
  - řeší problém proporcionality
  - demonstrativní efekt
  - další efekty
- Visegrádská čtyřka
  - Česká republika, Slovensko, Polsko, Maďarsko
  - založena již v roce 1991, hájí zájmy zemí i v EU

- provést analýzu zahraničního obchodu V4
  - vývoj HDP
  - vývoj exportu a importu zboží a služeb
  - vývoj exportu a importu služeb
  - vývoj ukazatele export / import
- ověření hypotézy
  - vývoj HDP a zahraničního obchodu (čistých vývozů) ve sledovaných zemích je shodný
- použitá data
  - vlastní výpočty na základě obecně dostupných dat z databáze Eurostat

- HDP v mld. euro
  - nejvyšší v Polsku, následuje ČR, Maďarsko a Slovensko
- HDP na obyvatele
  - nejvyšší v ČR, následuje Slovensko, Polsko a Maďarsko
  - počet obyvatel (2000 – 2014) vzrostl v ČR, Polsku a Slovensku
  - počet obyvatel v Maďarsku klesl
- krize v roce 2008
  - pokles ve všech sledovaných zemích v roce 2009
  - Slovensko překonalo předkrizový rok již v roce 2010, ostatní země později
- další vývoj
  - Slovensko a Polsko zaznamenalo růst HDP na obyvatele
  - ČR a Maďarsko zaznamenalo další pokles v roce 2012
  - v roce 2013 v Maďarsku HDP na obyvatele opět rostlo, zatímco v ČR pokračoval pokles

Země	Tempo růstu 2000/2014	Tempo růstu 2009/2014
ČR	132.17%	4.30%
Maďarsko	103.65%	11.28%
Polsko	120.44%	30.56%
Slovensko	238.13%	18.40%

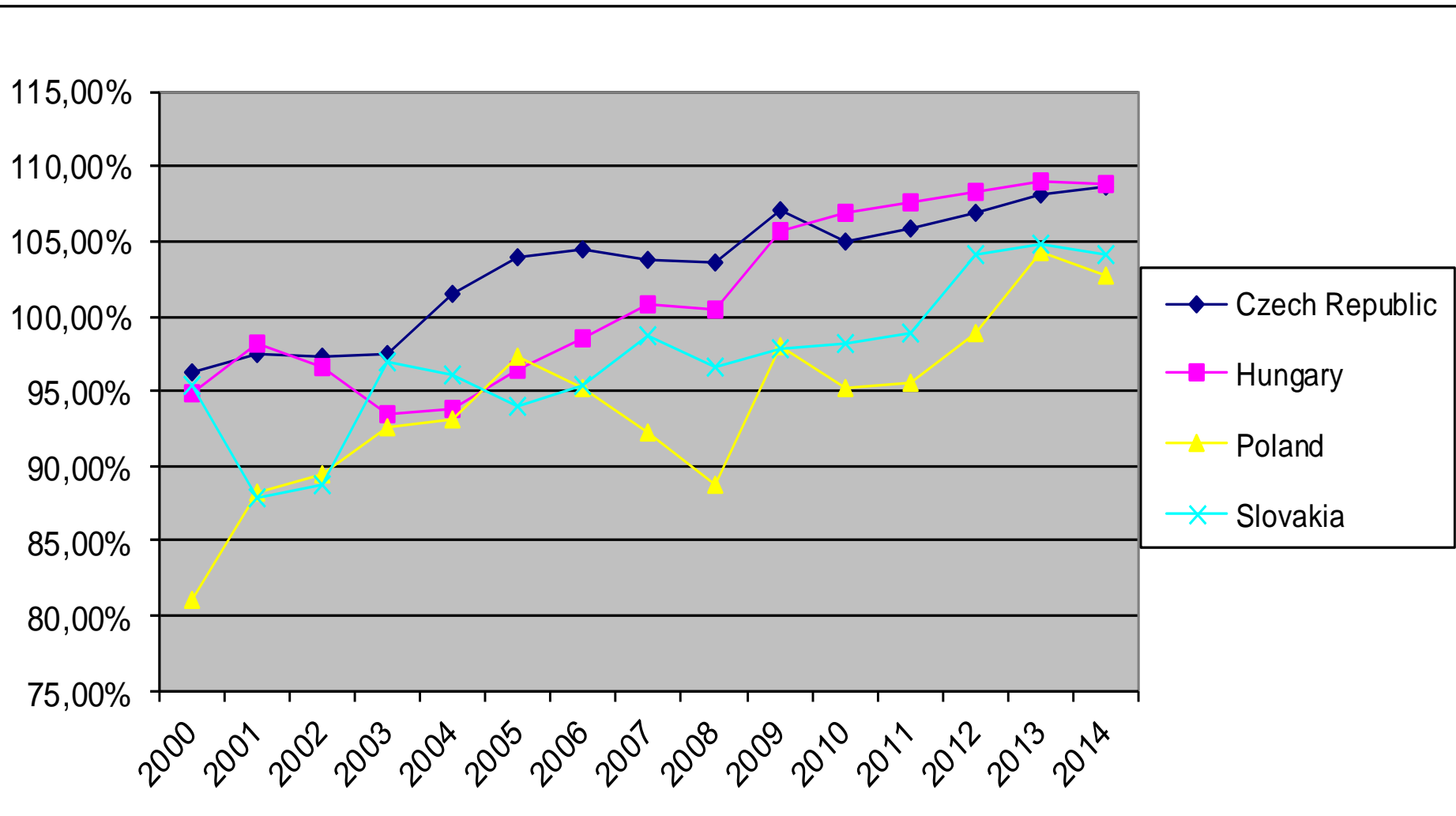
Rok	ČR	Maďarsko	Polsko	Slovensko
2000	-1,235.6 (2.)	-1,882.4 (3.)	-11,802.8 (4.)	-573.8 (1.)
2001	-945.5	-752.3	-7,679.6	-1,915.9
2002	-1,112.2	-1,456.1	-7,161.8	-1,902.3
2003	-1,059.5	-2,977.7	-5,104.3	-570.4
2004	780.3	-3,290.4	-5,195.1	-949.8
2005	2,574.8	-2,058.8	-2,305.8	-1,805.4
2006	3,396.2	-1,007.7	-5,195	-1,811.1
2007	3,381.6	687.7	-10,359.1	-629.5
2008	3,490.6	379.6	-17,722.1	-1,868.1
2009	5,762.7	3,792.6	-2,374.8	-949.5
2010	4,845.7	5,243.9	-7,335.5	-981.6
2011	6,459.9	6,182.4	-7,555.9	-645.4
2012	7,944.4	6,651.7	-1,842.7	2,665.6
2013	9,091.8	7,394.9	7,560.5	3,140
2014	10,397.2 (1.)	7,574.7 (2.)	5,278.8 (3.)	2,757.2 (4.)

Země	Tempo růstu 2000/2014	Tempo růstu 2009/2014
ČR	941.47%	80.42%
Maďarsko	502.40%	99.72%
Polsko	144.72%	322.28%
Slovensko	580.52%	390.38%

- přebytek ve všech sledovaných letech téměř u všech zemí
  - výjimka = Slovensko v letech 2008 – 2010
- Česká republika
  - nejvyšší přebytek v roce 2000, od té doby převážně pokles
  - v roce 2000 na 1. místě, v roce 2014 na 3. místě
- Maďarsko
  - po krizi výrazný nárůst
  - na 2. místě jak v roce 2000, tak v roce 2014
- Polsko
  - v posledních letech značný nárůst
  - v roce 2000 na 3. místě, v roce 2014 na 1. pozici
- Slovensko
  - jediný stát, který se v bilanci služeb dostává do deficitu
  - na nejhorší pozici jak v roce 2000, tak v roce 2014 (s několika výjimkami po téměř celé sledované období)

- **vývoj HDP na obyvatele**
  - všechny země V4 vykazují růst (2000 – 2014)
  - po krizi Polsko a Slovensko rostou velice rychle
  - ČR velice nízké tempo růstu (HDP na obyvatele dokonce klesá v letech 2013 a 2014), první pozice tak zůstává jen díky náskoku z předchozích let
- **vývoj ZO zboží a služeb**
  - všechny země vykazují výrazně vyšší tempo růstu než u HDP
  - v roce 2000 všechny země deficit, v roce 2014 všechny země silný přebytek
- **vývoj ZO služeb**
  - téměř všechny státy vykazují přebytek po celé sledované období (výjimkou je Slovensko v letech 2008 – 2010)
  - v ČR a na Slovensku je však přebytek v roce 2014 nižší, než byl v roce 2000
  - v Polsku a Maďarsku je přebytek v roce 2014 vyšší než v roce 2000

- ukazatel export / import
  - všechny země mají v roce 2014 ukazatel vyšší než 100 %
  - ČR překročila hranici 100 % v roce 2004, Maďarsko v roce 2007, Slovensko v roce 2012 a Polsko v roce 2013
- závěrem
  - vývoj HDP relativně stabilní, krizový rok 2008, pokrizový vývoj rozdílný
  - čisté exporty rostou značně rychleji, než HDP – ostatní faktory HDP brzdí tento rozvoj
  - obchod se službami je sice přebytkový u téměř všech států, nicméně tyto přebytky v některých případech klesají a celkový podíl obchodu služeb na celkovém obchodu zboží a služeb klesají
    - obchod se zbožím je důležitější ve všech státech V4
  - všechny státy jsou aktuálně schopné pokrýt své dovozní potřeby vývozem, ale ukazatel export / import vykazuje značnou fluktuaci
    - předpokládá se, že exporty mají pouze autonomní složku (menší výkyvy, vývoj obdobný s HDP), zatímco importy mají autonomní i indukovanou složku (větší výkyvy)

Thank you for your
attention... 😊